

Előfizetési árak:
 Egy évre 8 kor., fél évre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egy év száma ára 16 fillér.
 Hirdetőknek másokéval azonos.
 A lap megjelenik minden vasárnapon.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 (A lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.)
 Hirdetőknek vissza nem adtatnak.
Szerkesztő: István-utca 9.
 (A lap anyagi részét illető közle-
 mények szerkesztési pénzek küldendők.)
 Adóhivatali irodájában:
FUCHS ANTAL

PESTMÉGYESZABADELVŰ KÖZÖNSÉGEKNEK HETILAPJA

Felhívás előfizetésre.

Lapunk, a „Közérdek” f. évi augusztus hó 1-én kilencedik évfolyamának harmadik negyedébe lépett s a mily szerényen és öntudatosan tekinthet vissza múltjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a múltban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: **a tárgyilagosságot s a valódi szabadelvűség hirdetését.**

Két czélt tűzött ki maga számára a múltban s e két czélnek az elérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két czél: **a község és a társadalom egészséges fejlődésének előmozdítása.**

E két kötelességet teljesítve, e két czél felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és mindenkiel szemben megtartotta a jó ízlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Eppen azért *Ujpest lakosait* ékik csak olyan érdekeikért emeli fel szavát, amelyek jogosak, méltóságosok s a közjó érdekébe nem ütköznek; s éppen azért a *kellő kritékre* szállt le minden jogtalan igényt, minden önzédek sugallta ténykedést s igaztalan eljárást!

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kérjük ez alkalommal is midőn új előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre	8 kor.
fél évre	4 kor.
három hónapra	2 kor.

mely összeg a lap kiadóhivatalában **Fuchs Antal és József** könyvnyomdájába **Ujpest, István-utca 9. szám** küldendő.

Hazafias tisztelettel:

a „Közérdek” szerk. és kiadóhivatala.

Minden szónál szebb a tett!

Ujpest, augusztus hó 11.

Ennek a szép magyar közmondásnak az aranyigazságát s nemes erkölcsi fogalmát valósította meg Wolfner Lajos, a ki diszpolgárrá történt megválasztása alkalmából nemesak köszönetet mondott, hanem Ujpest szegényei hőzött való szétosztás czéljából 1000 koronát az Elöljáróság rendelkezésére is bocsátott.

A szép köszönőlevél, mely a szebb tettek kísérője volt és a mely méltó arra, hogy a nagy közönség is szóról-szóra olvassa és ismerje, a következőleg hangzik:

Tekintetes Elöljáróság!

A hála őszinte érzetével mondok köszönetet azon nagy kitüntetésért, — mely engem azáltal ért, hogy Ujpest község képviselőtestülete jul. hó 25-én tartott közgyűlésén — 80. születésnapja alkalmából — nagynevű diszpolgárai sorába emelt.

Mélyen érzem e kitüntetés jelentőségét, mert zálogát látom abban azok szeretetének és becsülésének, kiknek szeretetére és becsülésére magamat érdemessé tenni életem főtevérségeül tekinttem.

Mint a munká, ki a neki kiszabott munkát jól elvégzé, megelégedéssel és boldogsággal telve tekintheték vissza tehát e napon — 80. születésnapján — a letelt emberöltőre, mert ime elértem azt, a mi után egész életem folyásán törekedtem — polgártársaim becsülését, szeretetét és elismerését.

És e három szó, melyet imént hangoztattam, e három szóhoz fűződő fogalom, egy szerény polgár élete czélját teljesen belölti; és ha elértem azt, hogy úgy éltem, úgy cselekedtem, úgy munkálkodtam, hogy azért szeretetet, becsülést és elismerést érdemelek, akkor elértem életem czélját is.

Legyen szabad ez alkalomból, melyhez életem legboldogabb időszaka fűződik, végigtekinteni ezen emberöltőre, melyhez községünk kelet ezése, fejlődése és virulása kapcsolódik.

Hisz még zsenge kis csecsemő volt a község, már is ott álltam bölesőjénél: láttam amint fejlődött, láttam mint lett nagygyá, édes hazánk tekintélyes gyárvárosává.

Volt-e részem, nem-e ezen nagyarányú fejlődésben, nem tudom. Hozzájárultam-e én is, ha csak egy porszemmel is, hogy ily nagygyá lett? Nem érzem magamat hivatva elbírálni.

Egyszerű polgára voltam mindig és vállvetve együtt működtem községünk azon számos önzetlen polgárával, kik a közérdekért sikra szállni tudtak, kik tudták a közérdeket a saját érdekeik fölé helyezni.

S ilyen önzetlen polgára községünknek sok volt és van ma is. Az a kitüntetés tehát, mely engem ért, e polgártársaimat is illeti. Tőlük ered bár, de visszaszáll hozzájuk, mert az ő szorgalmuk, az ő önzetlen, a közérdekben kifejtett munkásságuk tette községünket nagygyá.



Az öreg honvéd utolsó órája

— E beszéles.

Irta: **Brankovics György.**

(Folytatás.)

IV.

A következő napok egyik délutánján a honvéd-menház kapuja előtt egy bérkoesi állott meg s a bérkoesiből Pornoy Pál báró, a menház orvosa és Lili kisasszony szállott ki.

A menház egyik szobájában Fábry László feküdt nagy betegen. Az a Fábry László a ki ott küzdött Damjanich paránesnoksága alatt a Szent-Tamás melletti Turia bevételétől, egészen a szolnoki csatáig, a melyben a vörössipkások 3-ik zászlóalja szenvedett legtöbbet, s a mely csatában Fábry László hadnagy jobb kezét veszítette el.

A győzelmes csata után egy hazafias polgári család vette ápolásba a csonka honvédtisztet, a kit azután gondozás közben annyira megszeretett a család leánya, hogy nem akart tőle elválni s feleségül ment hozzá. A világosi fegyverletétel után Fábry László is bujdosnia kellett néhány évig, ha nem akart osztrák börtönbe jutni, s a mikor visszatérhetett családjához, apósát, anyósát és kis fiát már a sir földte, jó felesége pedig olyan kedélybeteg volt, hogy egyetlen egyszer jelent csak meg mosoly az arcán, a mikor Emma leánya született, akinek az

élete azonban az ő életébe került. — Ez a leányka, a ki a sötét tüzes villogó szemeket az atyjától, a lágy és bájos arcvonásokat az anyjától örökölte, most gondteljesen állott atyja beteg ágya mellett s aggodalmasan leste szenvedő arcának kifejezéseit.

— Gyermekekem szóla hosszú hallgatás után az öreg honvéd — nemsokára itt hagylak árván, érzem, hogy a vég közeledik.

— Nem, nem atyám, — mondá Emma a beteg ágya mellé térdelve, ne veszítsd el bátorságodat, még visszanyered egészségedet, nem halsz meg.

— Ma még nem — válaszolá Fábry — még van egy kis velő a esontjaimban, de nem sokára felemészti már ezt is az élet lámpája. És én szívesen halnék meg, ha tudnám, hogy van a ki gondodat fogja viselni. De ki fog szeretni téged, ha én nem leszek? Ó istenem, miért is kellett ily szegénységre jutnom?

— Ne keseregj, atyám! Vannak még ma is nemesszívű emberek, kik a szegényeket is szeretik. Nem izgatod fel magad, ha egy titkot közlök veled?!

— Egy titkot, Emma? Te eltitkoltál valamit előttem.

— Ne haragudj, atyám. Ha nem lettél volna olyan győnge, rég megmondtam volna. Be akartam felgyógyulásodat várni.

— Az én felgyógyulásomat? No arra ugyan még sokáig várhatsz... de beszélj leányom.

— A fiatal orvos, a ki csaknem minden nap meglátogat téged, a multkor megvárt oda lent az utcán, azután elkísért, szerelmet vallott és feleségül kért.

— És te?

— Én sokáig ellenkeztem, de végre igent mondtam.

— Tudja, hogy szegény leány vagy, tudja, hogy semmink sines s csak a kegydíjből élünk?

— Mindent megmondtam neki.

— És mit szolt?

— Azt mondta, hogy akkor is feleségül venne, ha koldusnő lennék.

Derék ember, — mondá Fábry, sovány kezeit mintegy imára összetéve. — És te is szereted.

— Nagyon!

— Hát a szülei, beleegyeztek már?

— Csupán az atyja él még!

— S mit szol fia szándékához?

— Nem tudom.

— Talán még nincs is értesítve?

— Ugy tudom, hogy igen.

— Akkor már kellett így vagy úgy nyilatkoznia.

Emma atyja vállára hajtotta fejét és zokogni kezdett. Az öreg honvéd hallgatott egy ideig azután így szóllott:

— Leányom, tudom hogy fájdalmat okozok neked, de figyelmeztetek: ne dönts magadat és ne dönts másokat boldogtalanságba. Az ilyen házasság már nagyon sok családra hozott szerencsétlenséget! Igaz, hogy fiatal korunkban mindnyajan hiszünk a szerelem mindenhatóságában, és reméljük, hogy ez minden hegyet elhordani, minden völgyet betemetni s minden örvényt át-hidalni képes: a szerelem azonban csak hatalmas, de nem mindenható, sokra de nem mindenre képes. Megtörténik gyakran, hogy szerelemnek tartjuk a szenvedélyt s akkor ébredünk a szomorú valóra, a midőn már

Amidőn tehát e kitüntetésért őszinte köszönetet mondok s kérem, hogy azt a község képviselőtestületével közölni méltóztassék, e nap emlékére Újpest község érdemes szegényei között való szétosztásra 1000 koronát idezártan becsatolok. Egyszersmind fogadalmat teszek, hogy életem végeig is úgy fogok élni, eselekedni, munkálkodni, amint azt eddig tettem, hogy községünk érdekeinek előmozdítását, mint egyszerű közkatonára, továbbra is hűen, önzetlenül fogom szolgálni.

Az Isten áldása legyen e községen és annak minden egyes tagján! Adja az Ég, hogy t. v. ábra is vállv. tve küzd-hessen a nemzeti ideál megvalósításán.

Újpest, 1904. évi augusztus hó 5-én.

Mély tisztelettel a tekintetes Elöljáróságnak alávetott szolgálója

Wolfner Lajos s. k.

Adó nemfizetés és ellenszegülés!

A művelt európai államok lakosai közül sehol sem sinlődnek oly sokan az éretlen kiskorúságban, mint nálunk Magyarországon.

Allításunk igazolására csak a következő tényeket soroljuk föl.

Népünk nagy része mindent az államtól követel, de minden közteher ellen istentele-nül zugolódik; az adófizetéssel addig késik, a míg csak lehet, s a végrehajtót baltával fo-gadja.

A községi díjnoktól fel a miniszterelnökig minden hivatalnoktól, minden tisztviselőtől azt kívánja sok ember, hogy szolgálataira álljon, ügyét-baját gyorsan és az ő szája-ize szerint intézze el, de kiátkozza be-leiből azt a nyomoruságos fizetést, amelylyel önmagát és családját tengeti.

Népünk nagy része a hatóság közegeit se nem tiszteli, se nem becsüli, hivatalos működésében nem támogatja, ellenkezőleg az ellenszegülők, a rakoncátlanok, aki-hágások elkövetői pártjára áll s még a tök-részeg ember felszedéseért, esetleg bekisé-réseért is a szegény rendőrt szidja, piszkolja s megtámadja.

Hát nem polgári kiskorúság ez?

késő van. Emma leányom, te még nem ismered a csalódás szülte megbánást; örül neki, mert az örömnél is keserűbb. És men-nél későbbben kell megizlelnünk, annál ke-serűbb. Legkeserűbb azonban azon ház-as-feleknél, kiknek módjukban állott az élet-párjukat jobban megválasztani, de a szen-vedélyük által hajtatva, meggondatlanul vették nyakukba a végzetes ígát.

— Atyám, édes atyám, légy nyugodt, beleegyezésem nélkül nem leszek Pál felesége.

Az apa szívéhez szoritotta bal karjával a leányt s a beteg szobájának esendjét csak Emma zokogása zavarta meg.

Ekkor gyöngéd kopogás hallatszott az ajtón, Emma gyorsan felemelkedett, letörle könnyeit s hangosan kiáltá hogy „szabad!”

Az ajtó lassan kinyílt s egy ősz haju, régi divatu ruhába öltözött nő lépett a szo-bába. A tekintete eleinte keresni látszott valakit a szobában, azután oda tapadt a beteg honvéd arcához.

Negyven év óta most látták egymást először szemtől szembe.

Lili szíve hangosan dobogott s arca fájdalmasan vonaglott.

Ez a sápadt, fájdalomtól és gondoktól agyongyötört arc tehát ugyanaz, amelyből negyvenegy évvel ezelőtt anynyi életvidámság, a nynyi boldogság sugárzott feléje!

— Fábry László urhoz van szerencsém? Kérdé Lili remegő hangon.

— Az vagyok! — válaszolá az öreg honvéd a látogatóra meresztve a szeméit.

— Akkor régi, jó barátok vagyunk! — mondá Lili. Nem ösmer reám?!

(Folyt. köv.)

Sehol a világon nem esinálnak oly köny-nyelműen adósságokat, nem írnak alá oly meggondolatlanul, különféle minőségben váltókat, mint nálunk Magyarországon. És sehol a világon nem bitangolják annyira az ügyvédek, kik a hitelezők érdekében s a törvények értelmében járnak el az adóso-kal szemben, mint nálunk.

Sehol a világon nincs annyi rossz adó-fizető, nincs annyi adóhátrálék mint nálunk Magyarországon. És sehol a világon nem kell a végrehajtónak annyi gorombaságot zsebre rakni, sehol sinek annyi életveszélyes fenyegetésnek, tettlegességnek kitéve mint nálunk.

Hát nem polgári éretlenség ez?

Sajnos, hogy még a magyar sajtó köze-gei közt is akad nem egy, a mely vagy aki ezt a polgári éretlenséget, ezt a polgári kis-korúságot, esupa ellenzékiességből helyesli, fejleszti és nagyra növeli, ami csak annak bizonyítéka, hogy még a magyar sajtónak is vannak éretlen, kiskorú közegei.

Ennek a polgári éretlenségnek, ennek a polgári kiskorúságnak esett áldozatul a mult héten községünknek egyik különben szorgalmas, derék, de adót fizetni nem sze-rető, nem akaró iparos, akinek szomorú esete a polgárság bizonyos részében nagy felháborodást, megbotrározást szülvén, el-mondjuk azt; egész részrehajlatlanul és tár-gyilagosan azért, hogy okuljanak belőle — a hozzá hasonló gondolkozású és felfogású polgárok.

Hulicza Antal, kárpitos és Liliomutezai háztulajdonos 150 korona állami adóval volt hátrálékban. Körülbelül két hónappal e-zelőtt intést kapott, hogy adóhátrálékát 15 nap alatt fizesse le. Hulicza polgártársunk az adóintéssel nem törődött. Körülbelül egy hónappal ezelőtt az adóvégrehajtó lefoglalta a butorait. Hulicza polgártársunk a foglalás-sal sem törődött. Körülbelül két héttel e-zelőtt figyelmeztették, hogyha adóügyét nem rendezi, akkor a lefoglalt butorokat el fog-ják a községhezához szállítani és tizenöt nap mulva el fogják árverezni. Hulicza pol-gártársunk agyonszidalmazta az előljá-róságot, a végrehajtót, de máskülömben a figyelmeztetéssel sem törődött.

A sok nemtörődömség után végre az adóvégrehajtó, a szokásos rendőri kísérettel s a szállító kocsi-val megjelent f. hó 5-én délután Hulicza lakásán s értésére adta, hogyha hátrálékos adóját rögtön le nem fizeti a községhezánál, akkor kénytelen lesz a lefoglalt butorokat elszállítani.

Hulicza polgártársunk kijelentette, hogy nem fizet s amidőn az adóvégrehajtó felszólította a magával hozott napszámossal, hogy a lefoglalt s általa megjelölt butorokat vigye ki a kocsi-ra: akkor Hulicza felugrott az asztal mellől s oly erővel ütötte arcul a szegény napszámost, hogy annak orrán és száján kibugyant a vére, azután leteperte a földre s irgalmatlanul fojtogatni kezdte. A napszámossal segítségére ment a rendő-r, de Hulicza ennek is neki esett, s úgy mellbe lökte, hogy az csaknem eszméletlenül re-pült ki az udvarra.

A kivert és megvert rendőr segítséget kért a kapitányságtól.

Hulicza folytatta az ellenszegülést a du-lakodást s magára zárta a szobát.

Ujabb rendőri segítségért kellett kül-deni.

Hulicza polgártársunkat újra felszólíto-tták, hogy nyissa ki az ajtót s engedje a le-foglalt tárgyakat elszállítani.

Hulicza káromkodott, de ajtót nem nyi-tott.

A rendőrök ekkor benyomták az ajtót. Hulicza pedig egy kemény tölgyfa-szék-

ket oly erővel vágott közéjük, hogy ha szék nem ugranak, egyiknek valószínűleg betört volna a koponyája.

Hogy a rendőrök ekkor Huliczára vetet-ték magukat s meg akarták fékezni: az igen természetes dolog. Csak hogy a megfékezés nem ment olyan gyorsan, mint a hogy mi azt leírjuk.

Hulicza óriás erővel bír.

Hulicza öklözött, harapott, karmolt, ru-gott s a rendőröknek csaknem mindegyikét súlyosan megsebesítette, a míg le tudták gyűrni.

És ezek után van aki esodálkozik azon, hogy Hulicza polgártársunkat a rendőrök megkötözték és a butorszállító-kocsira tet-ték, a melyen még megkötözött állapotban is három rendőrnek kellett őt leszoritani, mert különben legurított volna magát a stráfkocsiról?

Hát lehet egy emberrel, a kinél az éret-lenség őrzöngésbe ment át, másként bánni? Vajjon ellenzéki lapjaink, akkor is az ellenszegülő polgárnak fognak a pártját és a rendőrököt támadni, ha Hulicza véletle-nül a hírlapért esedékes negyedévi előfize-tési ár kérését ütötte volna pofon s fojtogatta volna agyon s ha a szerkesztőség ille-tőleg kiadóhivatal emberének segítségére siető rendőrököt öklözte volna meg oly ha-tatalmasan?

Nem!

Akkor Huliczát bizonyára vadállatnak nevezték volna s példás megbüntetését kö-vetelték volna. Most azonban, mert Hulicza a törvény értelmében eljáró hatósági köze-geket verte és lökdöste meg: hát a hatósági közegek, a rendőrök a hibásak, a brutálisok a szegény Huliczi pedig csak ideges, akivel nem kellett volna úgy bánni, mint valami rablógyilkossággal!

Nem idegesség ez hanem dühöngéssé fajult polgári éretlenség!

Az ellenzéki sajtónak épp úgy mint a nem ellenzéki, ilyen esetekben annak a néptömegnek, amely f. hó 5-én délután szemtanuja volt a Liliom-u. az ellenszegülés nek s amely Hulicza pártjára állva, zápor-esőként szidta az előljá-róságot, az adóvég-rehajtót s a rendőrököt, azt kell megmagya-rázni, hogy: Nincs igaza! mert:

Az előljá-róságot fegyelmi vizsgálat alá helyezik, ha az adókat nem hajtja be.

A végrehajtót elesapják, ha nem foglal és nem zálogol.

A rendőrt megbüntetik, szélnek eresztik ha köteleességét nem teljesíti, s az ellensze-gülőt le nem fegyverzi.

Egyik se jár el a saját jószántából, privát kedvtelésből, mindegyik a felsőbb hatóság rendeletére és a törvény nevében jelenik meg az adóhátrálékosoknál.

Nem polgár, hanem éretlen ember az tehát, a ki az előljá-róságot s a végrehajtót szidja; bolond ember az, a ki a végrehajtás zálogolás foganatosítót útlegekkel fogadja.

Azt mondják, hogy méltányossággal, egy kis jóakarattal el lehetett volna ezt a sajná-latos esetet kerülni.

El bizony, ha Hulicza vagy a családja az ellenszegülés előtt azt mondta volna a zálogoló végrehajtónak, hogy: „nézze uram, ezt az ötven koronát, ami a háznál van, rögtön elvisszük a községhezára, a többit pedig holnap kifizetjük”: akkor az a vég-rehajtó a kocsi-val s a rendőrrel együtt rögtön elvonult volna, mert ilyen az utasítása. De Hulicza leánya csak akkor kínálta az ötven koronát a végrehajtónak, amidőn atyja már összekötözött a kocsin feküdt!

Hogy az ellenszegülés, a napszámossal és a rendőrök megsebesítése után méltányossá-got gyakorolni nem lehetett, azt minden okos ember beláthatja.

Mi ugyan sajnáljuk Hulicza polgártársunkat, sajnáljuk annál is inkább, mert ez az ellenszegülés nem az első eset nála s így a büntetése súlyos leendő, de minden sajnálatunk mellett is nem állhatunk a pártjára, nem tagadhatjuk meg az igazságot, az adófizetőket pedig köteleességünk arra figyelmeztetni, hogy vonják le Hulicza esetéből a tanúságot s ha adósak, akkor az intéstől a záloglásig terjedő idő alatt rendezzék ügyeiket, mert már a közmondás is azt mondja az adósoknak: „Fuss vagy fizess!”

Az ellenzéki sajtót pedig arra kérjük, hogy a kiskorú polgároknak ne fokozza az éretlenséget, hanem nevelje őket higgadt, józan gondolkodásra és eszelekvésre, oktassa ki őket arra, hogy az adó nem fizetés és az ellenszegülés nem polgári erény s nem hazafias dolog!

H I R E K.

— **Személyi hírek.** *Wolfner Tivadar* kerületünk országgyűlési képviselője családjával együtt Tátrafüreden időzik. — *Mády Lajos* ev. ref. esperes f. hó 10-én két heti szabadságra ment, mely idő alatt a fontosabb egyházi ügyeket *Benkő* rákospalotai lelkész s esperességi főjegyző intézi el helyette. — *Beniczky Lajos* alispán f. hó 3-án hat heti szabadságra ment, mely idő alatt *Fazekas* Ágoston főjegyző helyettesíti. — *Melzer Gyula* váci járási szolgabíró f. é. augusztus hó 3-án három heti szabadságot kapott. — *Zsoldos János* főjegyző f. hó 8-án négyheti szabadságra ment, mely idő alatt *Berényi Antal* jegyző helyettesíti.

— **A község képviselőtestülete** közgyűlést tartott f. hó 6-án d. u. 4 órakor, amelyen a napirend előtt felolvastattott *Wolfner* Lajos díszpolgárnak ama köszönő levele, a melynek kíséretében 1000 koronát küldött Ujpest szegényei számára. Az éljenzéssel fogadott levél felolvasása után a képviselőtestület kimondotta, hogy *Wolfner* Lajos szép levele egész terjedelmében iktattassék be a közgyűlés jegyzőkönyvébe, s hogy a nagylelkű adomány az előljáróság által akkor osztassék ki, a midőn azt a viszonyok jobban meg fogják kívánni. A napirendre egyetlen-egy tárgy, a *vágóhid telkének megszerzése* volt kitérve, de az ügy nem tárgyalatott, mert a képviselők nem valának a törvény által előírt számban jelen, a közgyűlés tehát ebben az ügyben majd csak harmincz nap múlva, szeptember hó 12-én fog a jelenlevő képviselők számára való tekintet nélkül határozni.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A pesti ev. ref. egyházmegye a múlt hétén tartotta közgyűlését *Mády Lajos* esperes egyházi- és *Teleky József* gróf világi elnök vezetésével. A közgyűlés elsőnek az esperes jelentését vette köszönettel tudomásul. A jelentés kimerítően foglalkozik a zsinati törvénytervezet eddigi munkálkodásával s beszámol a lelkészi tanítói fizetés és egyházi adók rendezésének mostani állapotáról. *Benkő* István főjegyző indítványt terjesztett elő, hogy a lelkészi és tanítói fizetés minimuma 1800 és illetőleg 1400 kor. legyen. Az indítványt pártolólag terjesztik föl az egyházkerületre. Budapest székesfővárosnak 40.000 koronás évi segítségeért külön köszönését nyilvánította a gyűlés. Az egyházmegyei közgyűlés az októberben tartandó zsinatra a következőket küldte ki: Egyházi rendes tag: *Mády* Lajos esperes, egyházi póttag: *Benkő* István. Világi rendes tag: *Teleky* József gróf, világi póttag: *Nagy* Dezső. Majd *Molnár* Albert bugyi lelkész, a számvizsgáló-bizottság, *Szabó* József dr., a számvizsgáló-bizottság, *Arany* Gusztáv, a tanítóegyesület és *Haypál* Jenő, a misszió-bizottság jelentését terjesztette elő, a melyeket a megyei közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett. Végül még néhány folyó ügyet intézett el a közgyűlés. Délután pedig zárt ülésben a fegyelmi ügyek kerültek sorra.

— **Középiskolai tanulók figyelmébe.** Az „Ujpesti Közművelődési Kör” több szorgalmas középiskolai növendéket segélyben részesít. A segély iránti kérvények *Guth* Pál főtitkárnál augusztus hó 20-ig nyújtandók be.

— **Az ipariskola bizottság** f. hó 6-án d. u. 4 órakor tartott ülésén ejtette meg a

jelölést a szabályrendelet 55. §-a értelmében az ujpesti iparos tanoncziskolai tanítói állásokra. Rajzra 16 okleveles és 1 oklevél nélküli, — közismereti tantárgyakra 24, — gazdasági ismétlőiskolai tanítói állásra 2, — a rajz alól felmentettek tanítására 3 tanító pályázott. Az ipariskolai bizottság jelölése a tanfelügyelő jóváhagyása után a község képviselőtestülete elé terjesztetik, mely a választást még a tanév előtt tartandó közgyűlésén fogja megejteni.

— **A koresmák korlátozása tárgyában:** Az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata” arra kérte a pénzügyigazgatóságot, hogy az ujpesti koresmák számát 80-ra korlátozza. A pénzügyigazgatóság, tekintettel arra a körülményre, hogy a koresmák száma már egyszerűen 288-ról 160-ra leszállított; hogy 160-ban akkor állapított meg, amidőn Ujpesten csak 25 ezer s néhány száz volt a lakosok lélekszáma; tekintettel arra, hogy azóta a lakosok lélekszáma 42 ezerre emelkedett s így csaknem megkétszereződött; tekintettel arra, hogy Ujpesten jelenleg csak 149 italkimérés van s ebből is 29 pálinka kiméréssel foglalkozik, tehát a 160 non alul van: a koresmák számának újabb korlátozását nem találja megindokoltnak, ellenkezőleg a számemeléséhez, ha az az előljáróság által kívántatnék, szívesen hozzájárul. A pénzügyigazgatóság a község előljáróságának azon kívánságához sem járulhat hozzá, hogy újabb italmérési engedélyek kérelmezése, illetőleg kiadása alkalmával az előljáróság véleménye is kikéressék, mert ez az engedélyezés kiadatását ok nélkül késleltetné s mert tökéletesen elég két hatóságának a véleményezése.

— **A fogyasztási adópótlék megszüntetése tárgyában** az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata” egy kérvényt nyújtott be f. é. július hó 1-én a belügyminiszternél, amelyben a fogyasztási adópótlékot azért kérte megszüntetni, mert az Ujpest községben törvényellenre szedik. Ezt a kérvényt a belügyminisztérium azzal küldötte le a község előljáróságának, hogy a képviselőtestület az 1901-ik évi XVIII. t. cz. értelmében intézze el, miután a fogyasztási adópótlék szedhetésére az engedélyt nem a belügyminisztérium rendelete hanem a jelzett törvény 2. §. hosszabította meg. A belügyminisztérium tehát csak akkor intézkedhetne ebben a kérdésben, ha a község képviselőtestülete az erre vonatkozó szabályrendelet módosítását kívánná.

— **Az ujpesti cipészszövetkezet** f. é. augusztus hó 21-én d. u. 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melynek következő a tárgysorozata: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. — 2. Zárószámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. — 3. Mérleg megállapítása. — 4. Az igazgatóság tagjainak megválasztása. — 5. Felügyelő bizottság tagjainak választása. — 6. Esetleges indítványok.

— **Szünnidei pénztár munkásai számára.** Párisba néhány ezer angol munkás érkezett az utóbbi napokban, hogy megnézzék a francia fővárost, azután vagy hazamenjenek, vagy tovább utazzanak világot nézni három vagy négy hétig, a míg aztán haza nem térnek. Ez már vagy tíz esztendeje van így, hogy az angol munkások egy nyári hónapban vakációznak és ezt a vakációjukat leginkább uton töltik. Azóta van ez így, a mióta megismerik a szünnidei pénztár intézményét. Ilyen pénztár ma már minden nagyobb angol városban, minden nagyobb gyárban és ipartelepen van. A munkások hetenkint egy bizonyos megszabott kis összeget fizetnek be és ezért július vagy augusztus hónapban, a mikor vakációzni kívánnak, akkora összeget kapnak, hogy abból egy hónapig szépen utazgathatnak. Mennél gazdagabb már a pénztár, a befizetés annál kisebb. Ezeket a pénztárakat gazdag gyárosok nagy adományokkal támogatják és kedvezésben részesítik őket a vasutak és az utazási vállalatok is. Van ezek között a pénztárak között néhány, a melynek a vagyona már milliókra rug: így az oldhami, a melynek már 9.600.600 korona a tőkéje. Boldog Anglia! Szerencsés angol munkások.

— **Pestvidéki esküdtek kisorsolása.** F. hó 8-án sorsolták ki a pestvidéki törvényeséken *Veréby* Ignác táblabíró elnöklésével

az esküdtszék ez idei harmadik ülészakára berendelő rendes és pót-escüdtkirákat. Kisorsoltattak Ujpestről rendes esküdtkirakká: *Balkányi* Albert, *Kersen* Mihály és *Krapp* Mihály.

— **Takarékoskodjunk a kutyával.** Az óriási hőség, a mely reggelente 23—24 fokos a déli órákban 35 Celsius fokra emelkedik, annyira kiszáritotta a föld nedvét s a forrásokat, hogy már községünkben is a kutak nagy részéből teljesen eltűnt a víz, a hol pedig még van, ott veszedelmesen apad. Eneffogva az előljáróság figyelmezteti a lakosságot, hogy takarékoskodjanak a kutak vizével, mert nemcsak tűz esetében, hanem a háztartás és egészség szempontjából is nagy bajok származnak ott, ahol nincs a kutakban víz.

— **Öngyilkosság a felesége sirján.** — Az ujpesti temetőben, a felesége sirján fölé lőtte magát f. hó 8-án este *Kaliberka* Antal 56 éves szijgyártó. Az öngyilkost halálos sebével a Károlyi kórházba vitték.

— **Belügyminiszteri rendelet a fertőtlenítésről.** A belügyminiszter rendeletet intézett az összes hatóságokhoz, hogy tekintettel az óriási hőségre és szárazságra, esetleges bekövetkező fertőző járvány elkerülése végett a csatornákat és a járvány terjedését előmozdító mindennemű helyiségeket kék-galiczoldattal vagy karbolla fertőtlenítsék. E rendelet szigorú végrehajtására Ujpesten már csak azért is nagy szükség van, mert nálunk a csatornák nyílásain undorító szag árad széjjel az utcákon egyrészt, másrészt pedig a pöczegödröket a háztulajdonosok legnagyobb része éveken át nem tisztíttatja.

— **Nyugta.** 20 korona, azaz huszkonaról, melyet az Ujpesti Magyar Műkedvelők köre az agghonvédek részére adományoztak. Szíves jószágukért fogadják halás köszönetemet honvédbajtársaim nevében. Ujpest, 1904. augusztus 9-én, tisztelettel *Hubay* Gusztáv 48 49-beli honvéd-százados.

— **Szüreti ünnepélyek.** Az „Ujpesti Ipartestület” f. é. szeptember hó 25-én. Uhl Károly vendéglőjének összes helyiségeiben (István-u. 7. sz. alatt) részben az elagott iparosok alapja, részben a saját pénztárának gyarapítására szüreti ünnepélyt rendez. Belépti-díj: Családjegy 1 K 20 f. — Személyi 60 f. Kezdeté d. u. 4 órakor. Tánccs reggelig. — Az első ujpesti áll. timárségének szakegylete f. é. szeptember hó 11-én vasárnap, saját alapja javára az egylet helyiségében (Széputca 12. szám alatt) világposta-, tombola-, díjtekész-, tánccezal és egyéb mulattató társasjátékokkal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete délután 3 órakor. Belépti-díj: Személyi 60 fill. — Családjegy 1 kor. 20 fill. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a következő vasárnapra halasztatik.

— **A kuria a kartellek ellen.** A kartelkérdés törvénzhozási szabályozásának küszöbén különösen érdekes a Kuriaának egy idevágó ítélete. A Kuria ítéletében határozottan állást foglal a fogyasztó község kizsákmányolására irányuló kartellekkel szemben. A szombathelyi pékmesterek kartelre léptek a sütemény megdrágítása czéljából. Egyik pékmester száz koronás váltót adott annak biztosítására, hogy a kartelszerződést nem fogja megszegni. Midőn a váltót bepörölték ellene, a pékmester kifogásokkal élt, mert a váltó szerinte erkölcs-telen ügyleten alapszik s így a bírói uton nem érvényesíthető. A szombathelyi törvényszék a pékmestert elmarasztalta. A győri tábla megváltoztatta az első bíróság ítéletét s fölperest a keresetével elutasította. A tábla kimondotta, hogy a váltó alapjául szolgáló kartelszerződés bírói uton nem érvényesíthető, mert elsőrendű szükséglettel kielégítő élelmiezzik árának fölemelésére irányul s így erkölestelen aapon nyugszik. A Kuria a győri tábla ítéletét okainál fogva és még azért is helybenhagyta, mert az iparosok szabad ipar gyakorolhatási jogukat szerződésileg nem korlátozhatják a közérdek lényeges kárára, az a kartelszerződés pedig, mely élelmiezziknek megdrágítására irányul, nyilván a közérdek lényeges kárára vezet.

S P O R T.

Budapesti nyári löversények.

A városligeti löversényter nagy élénkség tanyája lesz a 12 napon keresztül tartó nyári löversényeken, mert a számos jól díjazott futam biztosítja a nagy mezőnyöket

míg a lóversenyeket kedvelő nagy közönség ezrei kívánnak szemtanúi lenni az érdekes küzdelmeknek.

Az egyes versenynapok s az azokon futandó kiemelkedőbb versenyek a következők:

- Aug. 11. Igazgatósági-díj
- " 14. Nyári kísérletverseny
- " 17. 3 évesek nagy hdepja
- " 18. Nyári handicap
- " 20. *Szt. István-díj*
- " 21. *Kettős ivadéku*
- " 23. Elnöki-díj
- " 25. Budai-díj
- " Kétévesek nagy hdepja
- " 27. Budapesti-díj
- " Augusztusi-handicap
- " 28. *Erszébet királyné-díj*
- " 30. Allvány-díj
- szept. 1. Tenyésztők-díja

Háromévesek hdepja
A meeting legkiemelkedőbb verseny-száma a Szent István-díj, amely verseny feltételei olyanok, hogy az adott súlyviszonyok folytán kevesebb képességgel bíró ló is győzhet.

E versenyben az előzetes fogadásoknál hosszú időn keresztül *Viribus unitis* volt a favorit; kottlingbrunn diestelen futása után azonban lekerült a díszes polezról s most *Gazette* és *Maedonald* osztoznak a favorit dícsőségében. — Mi Maedonald győzelmében bizunk inkább, mert kiváló jó lovasa lesz Taralban és mert ez a ló az idén már jó formát mutatott, míg *Gazette* mérsékeltebb képességű telivér s az idén még nem futott.

Nagy esélye volna még *Futótűznek* is, de úgy tudjuk, hogy merev lábakkal áll boxában s kétséges, vajjon 20-ig versenyképes lesz-e?

A közönség köréből.*

Válasz az „Ujpesti Közlönynek”.

Az „Ujpesti Közlöny”-nek egy valótlan-ságot tartalmazó híre ellen bátorkodunk nagybecsű lapjánál védelmet keresni.

Julius 30-án ugyanis az „Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre” színelőadással egybekötött táncmulatságot tartott, amely az említett hírrel szemben egyetlen egy incidens-től eltekintve mindvégig a legszebben folyt le. Az illető incidens is csak onnét eredt, hogy társaságunkat megbotránkozta az a 4-5 ur, akiket mint kívülünk állókat csak kivételesen hívtunk meg mulatságunkra. Ennek a társaságnak ugyanis két nő tagja következetesen és a rendezők többszöri figyelmeztetése dacára zavarta a táncot és botránkozta a társaságot, mire a nőket kísérő urak nem hogy figyelmeztették volna hölgyeiket, hogy alkalmazzodjanak a bál közönség jogos kívánságához, de még kihívásban viselkedtek, sőt egyikük arezulütéseket kezdett ígérgetni, amit azután mégsem ő osztogatott, hanem a társaság e hőse kapott meg háromszorosan és a bál közönség általános óhajára és egyetemleges és egyetértő felbuzdulásával eltávolítottuk az idegen zavaró elemet s az alig tíz percig tartott incidens után zavartalanul és békésen folyt tovább a mulatság.

Eszerint szó sem volt reggelig tartó veredésről, hanem csak néhány percnyi *rendesinálásról*; továbbá csak a néhány urból és hölgyből álló magánkompániának viselt dolgait lehet megírni, nem pedig a rendezőség dolgait, mely minden eszközt megragadott a békés megoldásra.

Sem a kör törzsközönségét nem illetheti szemrehányás, mert mihely a zavaró elem eltávolított, mint máskor is annyiszor, zavartalanul folyt tovább a mulatság. Erre tanunk az idevaló, közülünk való nagyszámú bál közönség, mely a legnagyobb elismeréssel volt a rendezőségnek sikerült táncmulatságért.

Az Ujpesti Magyar Műkedvelők Körének elnöksége.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Zsindelyllyel fedett 27 méter hosszú 5,5 széles, 3 méter magas fabódó eladó.

Rákospalota, Erszébet-u. 4. sz.

Az ujpesti kir. jbiróság vezetőjétől.

1904. El. 36. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A vezetésem alatt álló kir. járásbiróság hivatali helyiségeinek, nemkülömben a fogház helyiségeinek fűtésére 1905. évben felhasználandó 13 köbm. tölgy vagy bükk hasáb tűzifa és 234.79 klgr. első minőségű hazai kőszén szállítására nyilvános szóbeli árlejtést hirdetek, s arra határidőül **1904. évi augusztus hó 14. (tizenegy) napjának délelőtti 9 óráját**, hivatali helyiségembe tűzöm ki.

Vállalkozni szándékozókát figyelmeztetem, hogy a részletes feltételek az **I. számú jegyzői irodában délelőtt 9-12 óra közt megtekinthetők.**

Ujpest, 1904. július 3.

Cserba Ferencz
kir. ítélő-áblai bíró.

599. végrh. sz. 1904.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbiróságnak 1904-ik évi V. 829. számú kiküldő és az ujpesti királyi járásbiróságnak 901. Sp. 2158/6. sz. elrendelő végzése folytán **Dr. Kálmán Ödön** ügyvéd által képviselt **Ujpesti öns. egyt. m. sz. felperes részére Wagner Jenő és Wagner Jánosné** alperesek ellen 400 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 990 kor. becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbiróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten, Lőrincz-utca 37. szám alatt** leendő megtartása határidőül **1904. évi augusztus hó 16. napján délután 4 órára** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s nyomdász gépek egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1904. évi augusztus hó 1. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó

572. végrh. sz. 1904.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbiróságnak 1904. évi V. 810 sz. kiküldő és a bpesti kir. keresk. és váltó törvszék 100.910.901. sz. elrendelő végzése folytán **Dr. Hajós Zsigmond** ügyvéd által képviselt **Bpesti Lipótvárosi tkp. felperes részére Mervay Sándor és neje** alperesek ellen 550 kor. követelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt s 2273 kor. becsült ingóságokra az ujpesti kir. jbiróság V fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeitvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten, Árpád-ut 1. sz. a. leendő megtartása határidőül 1904. évi augusztus hó 12. napján délután 3 órára** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy

elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1904. évi július hó 25. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó

4459. tk. 904.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az ujpesti kir. jbiróság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Rákospalota községi takarékpénztár végrehajtatónak **Diamant Gáborné szül. Spitzer Sáli** végrehajtást szenvedett elleni 155 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a pestvidéki királyi törvényszék és az ujpesti királyi járásbiróság területén levő s az Ujpest községben fekvő az ujpesti 859. sz. tkvi betétben foglalt a I 1-2 sorsz. 1850. 1851. hrsz. ingatlanok felépítménye és örökhaszonbérleti jogából **Diamant Gáborné szül. Spitzer Sáli**t egy kilenczed részjutalékra 50 kor. ezennel megállapított utóajánlati kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy fentebb megjelölt ingatlan az **1904. szeptember 15. (tizenöt) napján d. e. 10 (tíz) órakor a tkv. hatóság árverelő helyiségében 11. em. 59. ajtó** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról eladatni nem fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan eredeti becsárának 10^o0^o-át vagyis 162 kor. 73 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az igazságügyminiszteri rendeletben kijelölt ovadékképes értékpapírtan a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-ában meghatározott bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Megjegyeztetik, hogy a fentebb körülírt ingatlanra illetőleg jutalékra B 3. alatt korlátozás és C 1. alatt örökber van gróf Károlyi Sándor javára bekebelezve, mely azonban az árverés által nem érintetik.

Kelt Ujpesten 1904. augusztus 2. kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Moskovitz

kir. albiró.

Ránduljunk ki Rákospalotára.

Van szerenésém Ujpest és Rákospalota n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy **Rákospalotán (fő-ut 62. sz. a., a gyógyszerter mellett) levő Kohn Sámuel-féle**

vendéglőmben

naponként jó és olcsón lehet étkezni, azonkívül minden **pénteken** frissen készült

halpaprikás és rántott hal

kapható.

Egyben ajánlom saját szüretelésű Rajnai Rizling, Szilványi Kövidinka és Ezerjó Kádorka fajboraimat.

Naponta frissen esapolt sör.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

A n. é. közönség szives látogatását és támogatását kéri

tisztelettel

Kohn Sámuel

7.

vendéglős Rákospalotán.

Kereskedelmi végzett jóhásból való leány, gyorsírást teljesen bírja gépirásban jártas állást keres.

Csim a kiadóhivatalban.

Nyomatott Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdájában Ujpest, István-tér 9. szám.